

Barnhälsoplan Blentarps Förskoleenhet

2019-2020

Upprättad 2017-07-05

Reviderad 2019-09-03

Innehåll

Barnhälsoplan Blentarps Förskoleenhet 2019-2020	1
Inledning.....	3
Nuläge.....	3
Nuläge och analys.....	3
Behov av utveckling.....	3
Uppföljning	3
Bakgrund	3
Mål.....	4
Ansvar och roller	4
Mentors, arbetslagets och förskollärares roll	4
Nyckelperson för tidiga insatser i samverkan	4
Barnhälsoteamets roll	4
Rektors roll	5
Anmälningsskyldighet.....	5
Organisation	5
Ärendegång	6
Tidiga insatser i samverkan	8
Hälsöfrämjande och förebyggande insatser	8
Checklista för samtal om behov av stöd i förskolan.....	8
Årsklocka – Kvalitetsarbete 2019/2020	10
Dokument.....	11

Inledning

Denna plan beskriver hur vi vid förskolenheten arbetar med barnhälsa. Denna plan utgår från styrdokument och från "Riktlinjer för Barn- och elevhälsa" för Sjöbo kommun antagen i familjenämnden 2015-06-16. Planen skall vara ett levande dokument som används som ett stöd i arbetet. Inriktningar och insatser kan variera mellan olika år. Det är viktigt att planen utvärderas och uppdateras regelbundet.

Syftet med vår barnhälsoplan är att skapa en gemensam syn på barnhälsa. Barnhälsa är ett samlingsbegrepp för alla insatser som görs för att skapa ett positivt klimat i förskolan och undanröja hinder för varje enskilt barns lärande och utveckling.

Barnhälsa ska främst vara hälsofrämjande och förebyggande. Förskolans verksamhet ska präglas av en pedagogik där omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet.

Nuläge

Nuläge och analys

Utvärdering av förra årets barnhälsoarbete visar att vi gör många insatser på individnivå och att insatserna ofta sätts in när det redan är ett ganska stort problem. Vi behöver arbeta mer förebyggande och främjande och vi behöver bli bättre på att göra insatser på gruppnivå och titta på många olika aspekter som miljöer, gruppsammansättningar, undervisningsmetoder mm.

Behov av utveckling

- Att arbeta mer medvetet med främjande och förebyggande insatser som gynnar barns utveckling och lärande

Uppföljning

Barnhälsan avsätter en dag under slutet av våren och en dag i slutet av hösten för utvärdering av den pågående verksamheten och lyfter ovanstående punkter för djupare analys av hur utvecklingsarbetet har fortskridit.

Bakgrund

Skollagen reglerar vår verksamhet och tar tydligt avstamp i FN:s barnkonvention vilket framgår i Skollagen Kap 1 §10: *I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt.*

Barnhälsan skall främst vara förebyggande och hälsofrämjande med inriktning på tidigt upptäcka ohälsa, hinder och behov av stöd. Inriktningen skall vara att alla barn skall stödjas i sin utveckling mot utbildningens mål genom att främja barnens hälsa. Vidare skall Barnhälsan arbeta med individuell inriktning och snabbt vidta åtgärder för att främja barns utveckling.

Barnhälsans uppdrag är:

- att stödja barnens utveckling mot förskolans mål
- att erbjuda förebyggande och hälsofrämjande insatser
- att bidra till att skapa miljöer som främjar barns lärande, utveckling och hälsa
- att i det individuellt inriktade arbetet undanröja hinder för varje enskilt barns lärande och utveckling.

Mål

Barnhälsans mål är att bevaka alla barns rätt till en fysisk och psykosocial miljö som skapar trygghet och ger barnet möjlighet till en optimal utveckling.

Barnhälsans viktigaste arbete sker därför i den dagliga verksamheten. Det är därför alla medarbetares uppgift att arbeta för att det skapas en sådan miljö där varje barn känner trygghet och känner sig sedd och känner att de utvecklas socialt och kunskapsmässigt.

Ansvar och roller

Alla som jobbar i förskolan måste ta sitt ansvar för barnhälsan och alltid ha barnets bästa för ögonen. Det betyder inte att man är ensam om detta ansvar utan många gånger behöver vi stöd av varandra utifrån våra olika professioner och kompetenser.

Mentors, arbetslagets och förskollärarens roll

Mentor skall vara den som har den samlade bilden om sitt mentorsbarn och fungera som barnets röst när det gäller allt barnhälsoarbete. Mentor bevakar anpassningar och stödåtgärder, lyfter frågor om barnet i arbetslaget, skriver eventuella handlingsplanen, håller i utvecklingssamtal mm. I allt detta arbete skall mentor söka och få stöd av arbetslaget och nyckelperson för tidig insats. Det är förskollärarens ansvar att se till så att varje barns utveckling och lärande kontinuerligt och systematiskt följs, dokumenteras, och analyseras för att det ska vara möjligt att utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål (Lpfö 2018 s 18)

Nyckelpersoner för tidiga insatser i samverkan och Barn gör rätt om de kan

Nyckelpersonerna har i uppdrag att stötta och handleda pedagogerna i arbetet med tidig insats. Detta innebär bland annat att vara behjälplig i upprättandet av handlingsplaner, testcyklar och annat dokumentationsarbete, i samtal med vårdnadshavare, vara ett bollplank för pedagogerna, en länk från verksamheten till Barnhälsoteamet.

Barnhälsoteamets roll

Barnhälsoteamets roll är att från olika perspektiv analysera ärendet. De ger sin syn på ärendet och ger sedan en återkoppling till pedagogerna. Förskolechefen fattar sedan det slutgiltiga beslutet. Barnhälsoteamet har även ett ansvar att följa upp de insatser och åtgärder som sätts in.

Rektors roll

Rektor leder arbetet i förskolan och har till sitt stöd ett Barnhälsoteam. I Barnhälsan diskuteras de ärenden som kommer in och förskolechef fattar beslut om vidare gång i ärendet. Skollagen (kap 8 § 9) anger att om ett barn är i behov av särskilt stöd ska förskolechef se till att barnet ges sådant stöd. Var och en som arbetar i förskolan som känner oro för ett barns utveckling och mående skall anmäla detta till rektor. Gäller det kränkningar har rektor i sin tur skyldighet att snarast anmäla detta till huvudmannen.

Anmälningsskyldighet

Alla som får veta att ett barn far illa är skyldiga att anmäla det till socialtjänsten. Det gäller även vid misstanke att barnet riskerar att fara illa. I förskolan/skolan gäller skyldigheten rektorer, pedagoger, elevhälsan och övrig skolpersonal - oavsett om verksamheten är offentlig eller enskild. Detta framgår av 14 kap. 1 § socialtjänstlagen och 29 kap 13 § skollagen.

Organisation

Barnhälsoteamet består av dessa personer:

- Rektor – Christel Rydén
- Förskollärare/ Nyckelperson i Tidig Insats I Samverkan och Barn gör rätt om de kan – Maria Ekblom- Pettersson
- Förskollärare /Nyckelperson i Tidig insats i samverkan och Barn gör rätt om de kan – Linda Karlén
- Förskollärare – Ingela Andreasson

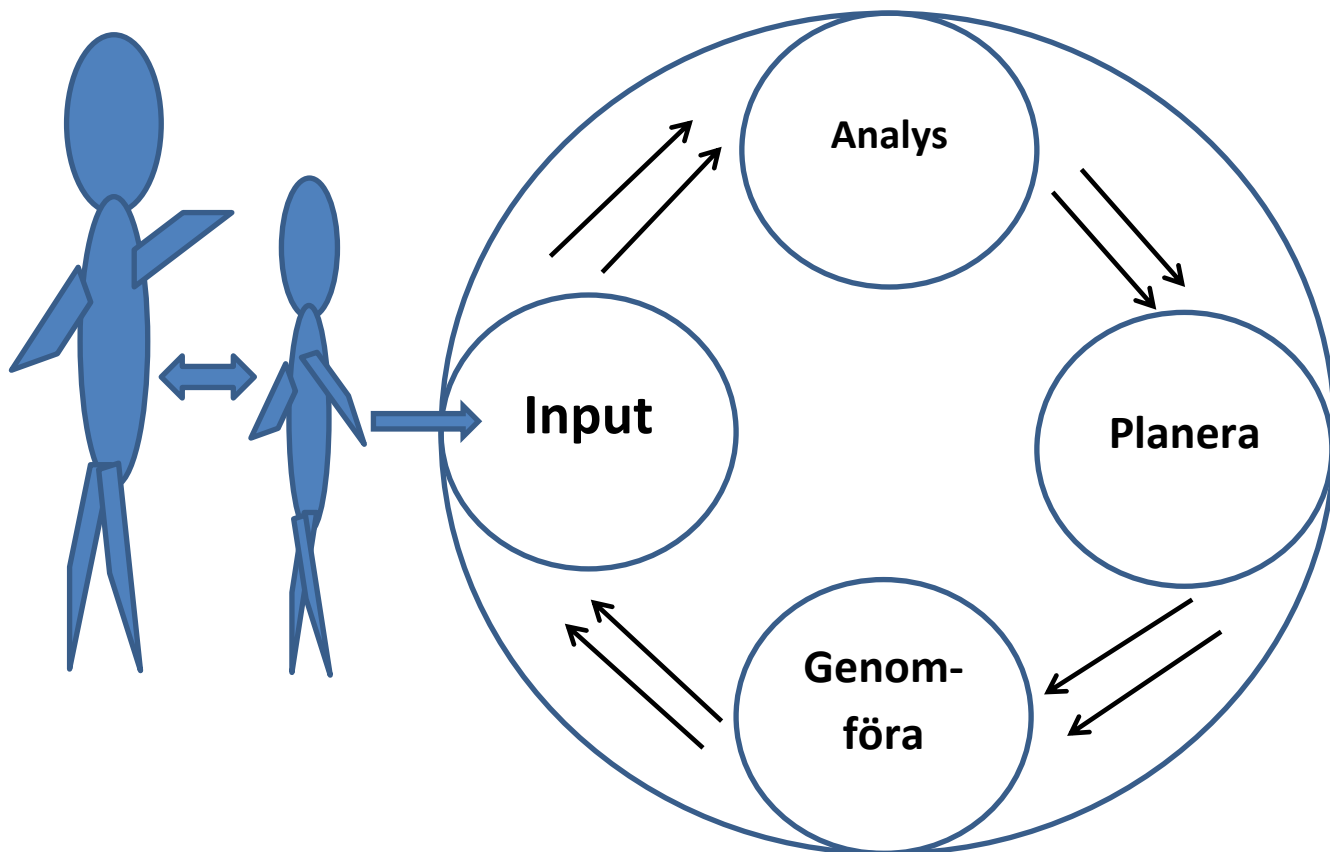
Externa kontakter

- Råd och stöd
- Specialpedagog
- BVC
- BUP
- Habilitering
- Psykolog
- Logoped

Barnhälsoteamet träffas två timmar var sjätte vecka och till dessa möten kan pedagoger inbjudas för att ta upp ärenden och för konsultation.

Ärendegång

Nedanstående bilder illustrerar hur ärendegången skall vara vid ett barnärende. Arbetet tar sin utgångspunkt i mötet mellan pedagog och barn. Pedagogerna planerar undervisningen, presenterar planeringen för barnet efter mognad och använder olika anpassningar. Undervisningen utvärderas och planeras vidare enligt PDSA-cykeln (testcykel). När de använda anpassningarna inte fungerar för barnet provar pedagogerna andra anpassningar, utvärderar och dokumenterar dessa ytterligare ett varv enligt PDSA-cykeln. Med undervisning menas all aktivitet som utgår från våra styrdokument.

INPUT

Input från genomförd undervisning och/eller effekter av provad anpassning

ANALYS

Vad fungerar, var och när?

Vad var planerat? Vad genomfördes?

Vad har hänt?

Vad fungerade inte? Hur kan det förstås?

Vilka alternativa anpassningar kan jag se som kan leda till en ny förändringsidé

PLANERA

Hur skall jag lägga upp genomförandet av anpassningen? Vad behöver jag förbereda, material, barnet?

GENOMFÖRA

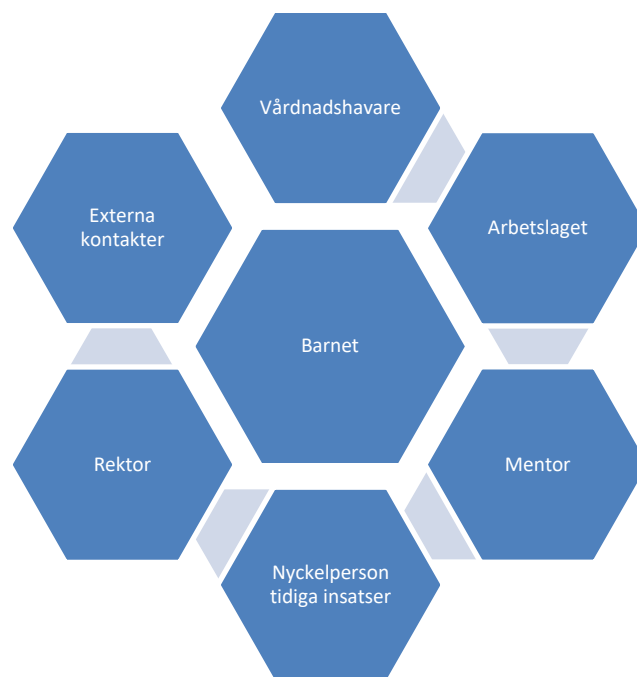
Den planerade anpassningen vid nytt undervisningstillfälle

Två varv minst!

Om det efter två varv i denna vidgade cykel inte nås framgång tas ärendet upp med Nyckel person för tidiga insatser eller rektor som sedan tar ärendet vidare i barnhälsan.

Ärendet kan föredras av pedagog, mentor, nyckelperson för tidig insats eller rektor. Det är då viktigt att ärendet understöds av en tydlig dokumentation i form av PDSA-cykeln (testcykel) av prövade anpassningar och insatser samt ev tidigare kartläggningar och utredningar.

Vid Barnhälsomötet lyfts olika perspektiv på ärendet. Det är viktigt att man då tittar på vad som fungerar och i vilka sammanhang man ser att barnet lyckas. Barnhälsoteamet ger sin syn på ärendet och rektor beslutar om hur man går vidare och eventuella åtgärder

Figuren ovan symboliserar alla de resurser som finns runt barnet. Utifrån lagens skrivning om barnets bästa skall vi alltid tänka barnet i centrum.

Figuren skall ses som ett hjälpmedel för att tydliggöra alla de resurser som ingår i barnhälsan. Denna kan användas vid BHT-möten eller möten med barn och vårdnadshavare för att kartlägga och se vilka resurser som behöver användas för att stötta barnet.

Genom att anlägga olika perspektiv på ett barns situation kan man upptäcka andra sätt att hjälpa barnet att lyckas. De olika delarna kompletterar varandra och bildar en helhet där man kortfattat kan lyfta följande resurser och verktyg som de olika delarna kan stå för.

Tidiga insatser i samverkan

Tidiga insatser i samverkan innebär att med tydliga mål och samverkan mellan de viktigaste vuxna, ge barnet förutsättningar för en god utveckling utifrån sin förmåga.

Detta görs bl.a. genom att identifiera risk och skyddsfaktorer för att lättare kunna rikta insatser och på så sätt öka skydden hos och runt barnet. Detta är centralt i arbetet med barn med normbrytande beteende eller hos de barn som riskerar att utveckla ett normbrytande beteende.

Exempel på skyddsfaktorer : hjälpsam, kan hantera förändringar/byte av aktivitet, har bra kompisrelationer, uttrycker sin egen vilja/åsikt, omtänksam... Exempel på riskfaktorer: nedstämd och ledsen, ängslig, blyg, passiv, problematiska kamratrelationer, svårighet med ånger/skuld/medkänsla, slår barn/vuxna, språkliga svårigheter...

Hälsofrämjande och förebyggande insatser

Det hälsofrämjande arbetet utgår från ett salutogent perspektiv, det vill säga utgår från det friska. Det handlar om att stärka eller bibehålla barnens fysiska, psykiska och sociala välbefinnande genom att skapa lärmiljöer som främjar barnens lärande, utveckling och hälsa. Utmaningen i ett mer hälsofrämjande arbete blir att söka efter faktorer som gör det möjligt att förändra och utveckla förskolans verksamhet genom att flytta fokus från det som inte fungerar till det som fungerar.

Ett förebyggande arbete innebär att förebygga ohälsa och hinder i lärandet. Arbetet börjar med att identifiera och kartlägga de faktorer som utgör risker för olika former av ohälsa eller hinder i lärandet. Det behöver göras på individ, grupp och organisationsnivå. Genom att sedan analysera riskerna underlättas planeringen av förebyggande insatser.

- Inspirerande, föränderliga och tillgängliga lärmiljöer för barnen
- Dagligt värdegrundsarbete med barnen, tex forumspel, film och diskussioner
- Utevistelse och rörelse varje dag
- Uppdelning i mindre barngrupper
- Hälsofrämjande arbete med barnen kring kost och livsmedel
- Medvetet arbete med barnen kring hållbar utveckling
- Förhållningssätt "Barn gör rätt om de kan" och "PBS = Positivt beteendestöd"
- Barnråd
- Föräldrasamverkan
- ABC- föräldrautbildning

Checklista för samtal om behov av stöd i förskolan

Checklistan är ett stöd för samtal om behov och frågor på organisations- grupp- och individnivå.

Organisationsnivå

- Är organisationen anpassad till varje barns förutsättningar och behov?
- Har pedagogerna förutsättningar att möta varje barns behov?
- Hur används de resurser som står till förfogande?
- Vilka insatser ser ut att leda till utveckling?

Gruppenivå

- Hur är barngrupperna sammansatta?
- Vad utmärker klimatet i barngruppen?
- Hur är arbetslagets förhållningssätt gentemot gruppen?
- Hur är lek- och lärmiljön anpassad?
- Vad kan vi förändra i förskolan gällande:
  - den fysiska miljön
  - arbetstidsschema
  - dagsrutiner
  - regler
  - bemötande/förhållningssätt
  - samarbete med föräldrar
  - gruppindelningar/behov av mindre grupper/individuellt stöd
- Hur ofta och vilket innehåll ska det vara? Används specifikt material, vilket pedagogiskt syfte har vi med det?

Individnivå

- Vad utmärker situationer där barnets utveckling och lärande fungerar? När, var och med vem/vilka?
- Vad utmärker situationer där barnets utveckling och lärande inte fungerar? När, var och med vem/vilka?

Sammanfattning av stödbehov

- Vilka anpassningar och särskilt stöd behövs i verksamheten för att möta varje barns behov?
- Vilka förändringar ska vi göra?
- Finns behov av kompetensutveckling?
- Vilket stöd behöver vi ifrån Barnhälsan?

Årsklocka – Barnhälsoarbetet 2019/2020

Senast klart	Vad ska göras?	Ansvarig
Augusti	Revidering av Barnhälsoplanen	Rektor/Barnhälsoteamet
September	Mitterminskonferens v 36-37 Sammanställning av mitterminskonferenserna Uppföljning av övergångar Förskola- förskoleklass-fritids Sociogram v 39	Nyckelperson tidiga insatser (Tallbacken) Rektor Nyckelperson tidiga insatser (Tallbacken) Nyckelpersoner i tidiga insatser + rektor Mentorer
Oktober	Uppföljning och analys av mitterminskonferenserna i Barnhälsan och planering av insatser på gruppnivå	Rektor/Barnhälsoteamet
November	Uppföljning mitterminskonferensen i arbetslaget v 46-47 Sociogram v 43	Nyckelperson tidiga insatser (Tallbacken) Rektor Mentorer
December	Uppföljning Tillbud/kränkningar	Rektor
Januari	Planering för Inskolning/övergångar till förskoleklass	Nyckelpersoner tidiga insatser Rektor
Februari	Mitterminskonferens V 6-7	Nyckelperson tidiga insatser (Tallbacken) Rektor
Mars	Uppföljning av mitterminskonferens i Barnhälsan v 10 och Utvärdering av insatserna Sociogram v 11	Rektor Mentorer
April	V 17-18 uppföljning av mitterminskonferensen i arbetslagen	Nyckelperson tidiga insatser (Tallbacken) Rektor

Maj	Utvärdering av barnhälsoplanen Sociogram v 18	Rektor/Barnhälsoteamet Mentorer
Juni		

Dokument

Följande dokument är viktiga i Barnhälsoarbetet och finns tillgängliga hos Nyckelperson i Tidiga insatser i Samverkan

- **Testcykel**
- **Sociogram**
- **Pedagogisk kartläggning**
- **Plan för särskilda stödinnsatser**
- **Diskussionsunderlag**

